(Rättsakter som antagits med tillämpning av avdelning V i Fördraget om Europeiska unionen)

EUROPEISKA RÅDETS GEMENSAMMA STRATEGI av den 11 december 1999 avseende Ukraina

(1999/877/GUSP)

EUROPEISKA RÅDET HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om Europeiska unionen, särskilt artikel 13.2 i detta, och

av följande skäl:

Avtalet om partnerskap och samarbete mellan Europeiska gemenskaperna, deras medlemsstater och Ukraina trädde i kraft den 1 mars 1998.

EUROPEISKA RÅDET HAR ANTAGIT FÖLJANDE GEMENSAMMA STRATEGI.

DEL I

EUROPEISKA UNIONENS VISION FÖR PARTNERSKAPET MED UKRAINA

1. Det strategiska partnerskapet mellan Europeiska unionen (EU) och Ukraina, vilket grundar sig på gemensamma värderingar och gemensamma intressen, är en viktig faktor som främjar fred, stabilitet och välstånd i Europa. Ukrainas frihet, självständighet och stabilitet hör till de största landvinningarna i det nya Europa utan de gamla skiljelinjerna. Såväl landets geografi som storleken, befolkningens resurser och läget längs de nord-sydliga och öst-västliga axlarna ger Ukraina en unik ställning i Europa och gör det till en avgörande aktör i regionen.

2. Ukraina har i dag utmärkta förbindelser med alla sina grannländer och har vidtagit betydelsefulla åtgärder för att bygga upp nationen och konsolidera sin demokrati. Det är berömvärt att Ukraina alltsedan självständigheten har utgjort en källa till regional stabilitet, trots landets inre svårigheter och skiljaktigheter. EU välkomnar att Ukraina tagit en så aktiv del i stabiliseringen av regionen och vill stärka Ukrainas roll i regionala samarbetsforum. EU välkomnar också Ukrainas engagemang för kärnvapennedrustning samt dess insatser via Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) och FN för att bevara freden och säkerheten, såväl i Europa som internationellt.

3. Det strategiska partnerskapet mellan EU och Ukraina har förstärkts kontinuerligt sedan Ukraina blev självständigt. Partnerskaps- och samarbetsavtalet är i detta sammanhang en betydelsefull landvinning. Ukraina var den första av de nya oberoende staterna som undertecknade ett sådant avtal, vilket markerade EU:s och Ukrainas önskan att stärka sitt samarbete. Via makroekonomiskt bistånd, Tacis-programmet och bilaterala program ger EU värdefullt stöd för att bistå Ukraina i dess övergångs- och reformeringsprocess.

4. När den nuvarande utvidgningsprocessen har slutförts kommer de framtida EU-medlemsstaterna att dela en yttre gräns med Ukraina. Utvidgningen av unionen kommer att ytterligare stärka den ekonomiska dynamiken och politiska stabiliteten i regionen och på så sätt öka möjligheterna till samarbete med Ukraina.

5. Europeiska unionen har följande strategiska mål med avseende på Ukraina:

— Att bidra till att Ukraina får en stabil, öppen och pluralistisk demokrati, som styrs av rättsstatsprincipen och utgör en grund för en stabil, fungerande marknadsekonomi som kommer att gynna hela folket.

— Att samarbeta med Ukraina för att bevara stabilitet och säkerhet i Europa och världen i övrigt och för att finna verksamma svar på de gemensamma utmaningar som kontinenten står inför.

— Att öka det ekonomiska, politiska och kulturella samarbetet med Ukraina samt samarbetet när det gäller rättsliga och inrikes frågor.

6. EU erkänner Ukrainas europeiska ambitioner och välkomnar Ukrainas pro-europeiska val. EU står fast vid sitt åtagande att arbeta tillsammans med Ukraina på nationell, regional och lokal nivå för att stödja en framgångsrik politisk och ekonomisk omdaning i Ukraina, som kommer att underlätta för Ukraina att ytterligare närma sig EU. EU och dess medlemsstater erbjuder sig att dela med sig till Ukraina av sina olika erfarenheter när det gäller att bygga upp moderna politiska, ekonomiska, sociala och administrativa strukturer, samtidigt som de till fullo inser att det är Ukraina självt som har huvudansvaret för sin egen framtid.

7. Europeiska rådet antar därför denna gemensamma strategi för att stärka det strategiska partnerskapet mellan EU och Ukraina. Europeiska rådet inser att det i högsta grad är i Europeiska unionens intresse att Ukraina är framgångsrikt, stabilt och säkert. Partnerskaps- och samarbetsavtalet är den rättsliga grunden för förhållandet mellan EU och Ukraina. Ett fullständigt genomförande av avtalet är en förutsättning för att Ukraina skall kunna integreras i den europeiska ekonomin på ett framgångsrikt sätt och kommer även att göra det lättare för Ukraina att hävda sin europeiska identitet.

8. EU och dess medlemsstater kommer att utveckla samordningen, enhetligheten och komplementariteten för samtliga aspekter av sin politik gentemot Ukraina. Unionen, gemenskapen och dess medlemsstater kommer även att arbeta tillsammans med och inom regionala och internationella organisationer samt med likasinnade parter i syfte att uppnå målen i partnerskaps- och samarbetsavtalet och denna gemensamma strategi. Gemenskapen och dess medlemsstater kommer i alla relevanta forum att inta ståndpunkter som stämmer överens med denna gemensamma strategi. Europeiska rådet uppmanar Ukraina att på grundval av denna gemensamma strategi arbeta tillsammans med EU till bådas gagn.

DEL II

HUVUDSAKLIGA MÅL

Europeiska rådet har fastställt följande huvudsakliga mål:

I. Att stödja demokratiseringen och den ekonomiska övergången i Ukraina.

II. Att säkerställa stabilitet och säkerhet samt anta gemensamma utmaningar på den europeiska kontinenten.

III. Att stödja ett stärkt samarbete mellan EU och Ukraina i samband med EU:s utvidgning.

I. **Att stödja demokratiseringen och den ekonomiska övergången i Ukraina**

EU och Ukraina har ett gemensamt intresse av att påskynda demokratiseringen och den ekonomiska övergången i Ukraina. En framgångsrik förvandling i Ukraina kommer att medföra välstånd inte bara för Ukraina utan också för hela regionen. För att denna övergång skall bli framgångsrik, måste reformer äga rum för att konsolidera demokratin, rättsstatsprincipen och den ekonomiska och sociala reformen så att fungerande marknadsekonomi kan upprättas.

EU föreslår att samarbetet med Ukraina skall förstärkas på följande områden:

I.i *Konsolidering av demokratin, rättsstatsprincipen och de offentliga institutionerna i Ukraina*

9. EU välkomnar att Ukraina har lyckats med att lägga grunderna till ett demokratiskt system, nämligen genom att landet har infört ett flerpartisystem och antagit en parlamentarisk författning. EU ger sitt erkännande åt Ukrainas prestationer när det gäller att upprätthålla en inre enighet trots splittringarna i landet.

10. EU stödjer Ukraina i alla ansträngningar som görs för att konsolidera demokratin, ett gott styre, de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen. EU anser att rättsstaten är en förutsättning för att kunna utveckla en fungerande marknadsekonomi som ger alla ukrainska medborgare möjligheter och förmåner. EU stödjer Ukrainas ansträngningar för att reformera rättsväsendet inom ramen för partnerskaps- och samarbetsavtalet. En väl fungerande och självständig domarkår, en professionell poliskår, utbyggnad av en offentlig förvaltning på nationell, regional och lokal nivå med välutbildade tjänstemän som tillsätts på egna meriter är alla nyckelfaktorer för ett effektivt genomförande av de beslut som regeringen fattar. EU uppmuntrar Ukrainas ansträngningar att ge de offentliga institutionerna en effektiv, öppen och demokratisk karaktär, inklusive framväxandet av fria medier. Allt detta ger förutsättningar för en ekonomisk och social utveckling och bidrar till att bygga upp ett modernt civilt samhälle.

11. EU fäster stor vikt vid att det utvecklas ett civilt samhälle och en konkurrenskraftig och investeringsvänlig affärsmiljö i Ukraina och uppmuntrar närmare förbindelser mellan Ukraina och EU:s folkgrupper och enskilda organisationer. EU välkomnar att Ukraina samtyckt till ett samförståndsavtal med OSSE och rekommenderar Ukraina med eftertryck att samarbeta nära med OSSE:s projektsamordnare i Ukraina. EU stödjer Ukrainas ansträngningar att skydda och främja minoriteternas rättigheter och uppmanar Ukraina att fortsätta sitt goda arbete på detta område, inklusive samarbetet med den höge kommissarien för nationella minoriteter.

12. EU fäster särskild vikt vid ett nära samarbete med Ukraina inom ramen för Europarådet och OSSE. I detta sammanhang uppmanar EU Ukraina att fullgöra sina åtaganden och anpassa sin lagstiftning för att uppfylla Europarådets normer och kriterier, särskilt de skyldigheter som Ukraina skrev under på 1995 då landet anslöt sig till Europarådet. EU noterar de resultat som OSSE:s och Kontorets för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (ODIHR) valövervakningsuppdrag kom fram till under presidentvalen i Ukraina 1999 och som visar att dessa val hade skötts utan att vissa OSSE-åtaganden hade fullgjorts och uppmanar Ukraina att vid framtida val följa de rekommendationer som OSSE:s övervakningsuppdrag ger i sin rapport.

I.ii *Stöd till den ekonomiska övergångsprocessen i Ukraina*

13. EU har förbundit sig att stödja Ukraina i landets bemödanden om att skapa förhållanden som leder till ekonomisk aktivitet och kommer att stödja Ukraina med de ekonomiska och sociala reformerna.

14. EU uppmuntrar Ukraina att utarbeta en makroekonomisk politik som syftar till prisstabilitet, sunda offentliga finanser och en hållbar bytesbalans. För att ytterligare påskynda prisstabilitet är det viktigt att centralbanken ges möjlighet att agera utan politisk inblandning. Befintliga bestämmelser om tillsyn över finanssektorn måste stärkas. Indrivningen av skatt måste förbättras och skatteeftergifter ad hoc och skattebefrielser för särskilda sektorer bör undvikas.

15. EU råder Ukraina på det bestämdaste att stärka sina ansträngningar att bygga upp en fungerande marknadsekonomi genom mer omfattande strukturella, ekonomiska och administrativa reformer inom ramen för det uttömmande reformprogram som man kommit överens om med Internationella valutafonden. Detta bör inbegripa upprättande och verkställande av tydliga bestämmelser om äganderätt, ytterligare privatiseringar, ytterligare liberalisering av priser, höjning av kommunala avgifter för energi, vatten och hyror för full kostnadstäckning, omstrukturering av företag och främjande av små och medelstora företag. Överhuvudtaget måste takten för reformerna påskyndas. När det gäller sektoriella reformer bör jordbruks-, energi- och transportsektorerna ägnas särskild uppmärksamhet.

16. Det krävs att markreformer införs för att bl.a. göra det lättare att lämna långtidsarrenden som säkerhet för lån, vilket skulle bana väg för fler investeringar inom jordbrukssektorn.

17. Det är även av central betydelse för Ukrainas utveckling att kunna dra till sig och skydda inhemska och utländska investeringar. I detta sammanhang noterar EU att påståenden om korruption och vanstyre skadar Ukrainas ekonomiska rykte. Unionen kommer att stödja Ukraina med utarbetandet och antagandet av den ekonomiska politik som krävs för att öka inhemska och utländska investeringar och uppfylla kraven från internationella långivare.

18. Med hänsyn till Ukrainas tunga skuldbetalningsbörda kommer Ukrainas ekonomiska återhämtning att kräva fortsatt inblandning av privata långivare. Samarbetslösningar måste sökas för att råda bot på Ukrainas problem med skuldbetalningar.

19. EU är fullt medveten om det faktum att de ekonomiska reformerna i Ukraina ibland måste fullföljas under svåra yttre förhållanden. EU:s makrofinansiella stöd skulle fortsätta under lämpliga former i enlighet med etablerade kriterier och förfaranden i syfte att stödja makroekonomisk stabilisering och övergripande strukturella reformer som överensstämmer med Internationella valutafondens och Världsbankens program. Under sådana förhållanden kommer EU även fortsättningsvis att vara beredd att stödja ekonomiska reformer i Ukraina. EU:s makrofinansiella stöd hjälper Ukraina att öppna upp sin ekonomi, förbättra den ekonomiska anpassningen, stärka konkurrensen och i högre grad integrera den ukrainska ekonomin i den europeiska och den globala ekonomin.

20. EU kommer att stödja Ukraina genom att främja en stegvis anpassning av lagstiftningen till EU:s egen, särskilt på sådana områden som konkurrenspolitik, standarder och certifiering, immateriella rättigheter, skydd av uppgifter, tullförfaranden och miljöfrågor.

21. Vid genomförandet av ett program som syftar till att upprätta en fungerande marknadsekonomi måste ett noga målinriktat system för social trygghet införas så att hänsyn tas till de sociala aspekterna av övergången till marknadsekonomi.

II. **Att säkerställa stabilitet och säkerhet samt anta de gemensamma utmaningarna på den europeiska kontinenten**

EU och Ukraina har ett gemensamt intresse av att bibehålla stabilitet och säkerhet i ett fritt och demokratiskt Europa. Ukrainas geopolitiska situation, med dess läge längs nord-sydliga och öst-västliga axlarna ger landet en unik ställning i Europa. EU erkänner Ukrainas regionala betydelse. I detta sammanhang föreslår EU ett förstärkt samarbete med Ukraina, varvid särskild uppmärksamhet skall ägnas åt kärnsäkerhet och stärkandet av den politiska dialogen, såsom det föreskrivs i partnerskaps- och samarbetsavtalet, för att den skall bli konsekvent och verkningsfull.

EU önskar fördjupa samarbetet med Ukraina för att finna effektiva lösningar på de gemensamma utmaningar som kontinenten står inför när det gäller följande frågor:

II.i *Samarbete för att stärka stabiliteten och säkerheten i Europa*

22. EU stöder Ukrainas ansträngningar att främja samarbetet och stabiliteten i regionen, inbegripet inom ramen för Ekonomiska samarbetet i Svartahavsområdet och Östersjörådet samt Georgien, Ukraina, Uzbekistan, Azerbajdzjan och Moldova. EU välkomnar den positiva utvecklingen i fråga om Ukrainas förbindelser med alla sina grannländer och anser att det ligger i landets intresse att dessa förbindelser förblir starka och stabila. EU noterar även Ukrainas bidrag till europeisk stabilitet i dess egenskap av observatör för stabilitetspakten för sydöstra Europa.

23. EU och Ukraina har ett gemensamt intresse av bibehållen stabilitet och säkerhet i ett fritt och demokratiskt Europa. Det behövs stärkta mekanismer för samråd mellan EU och Ukraina inom ramen för partnerskaps- och samarbetsavtalet, Europarådet och Förenta nationerna samt ett nära samarbete mellan OSSE och Ukraina för att man gemensamt och effektivt skall kunna tackla utmaningarna mot säkerheten i Europa och i världen.

24. EU lyckönskar Ukraina till att det blivit valt till medlem i Förenta nationernas säkerhetsråd (2000–2001). Detta ger eftertryck åt EU:s behov av att både bilateralt och genom EU-mekanismer ytterligare fördjupa och bredda sin politiska dialog med Ukraina på såväl tjänstemannanivå som på ministernivå. Antagandet av den europeiska säkerhetsstadgan kommer att stärka samarbetet mellan medlemsstaterna i OSSE.

25. EU verkar för och stöder dialogen om allmänna och specifika frågor rörande krishantering och konsolidering av säkerheten såsom den under de senaste åren har utvecklats mellan Västeuropeiska unionen och Ukraina samt det intensifierade praktiska samarbetet på detta område, särskilt genom verkställandet av den handlingsplan som nyligen upprättades mellan Västeuropeiska unionen och Ukraina.

26. EU är också intresserad av att stärka samarbetet med Ukraina när det gäller kontroll av export och icke-spridning av massförstörelsevapen och bärare för sådana och uppmuntrar Ukraina att uppfylla sina skyldigheter enligt konventionen om kemiska vapen.

27. EU uppmuntrar dessutom Ukraina att uppfylla målen i konventionen om förbud mot användning, lagring, produktion och överföring av truppminor och samt om deras förstöring. EU uppmuntrar även Ukraina att utarbeta en strategi för att bekämpa den destabiliserande ackumuleringen och spridningen av handeldvapen och lätta vapen.

II.ii *Samarbete på området för miljö, energi och kärnsäkerhet*

28. EU kommer att försöka stärka den europeiska stabiliteten och arbeta med Ukraina på områdena för energi och kärnsäkerhet och att stödja en övergripande reformering av energisektorn, genom att bl.a. fortsätta samarbetet med Ukraina när det gäller genomförandet av planerna för finansiell sanering av energisektorn, inbegripet liberalisering av priserna, förbättrad indrivning av betalningar och privatisering av distributionsföretag. I detta sammanhang kommer EU att främja en effektiv och miljövänlig användning av energi i Ukraina och stärkandet av nya energiinstitutioner och myndigheter och deras möjligheter att utforma politiken.

29. Kärnsäkerhet och nedläggning av kärnkraftverket i Tjernobyl är frågor som prioriteras i förbindelserna mellan EU och Ukraina. EU uppmuntrar utvecklingen av en oberoende tillsynsmyndighet för kärnkraft i Ukraina och uppmanar Ukraina att uppfylla sitt åtagande att genomföra 1995 års samförståndsavtal mellan G 7-gruppen och Ukraina om nedläggning av Tjernobyl. EU kommer i gengäld att stödja Ukraina vid finansieringen av en anläggning för ersättningsenergi i Ukraina.

30. EU är även intresserad av att stärka samarbetet med Ukraina i sådana frågor som strålskydd, avfallshantering, sanering och nedläggning av kärnkraftsanläggningar samt studier på området för fusionsteknik. De nyligen undertecknade avtalen om kärnsäkerhet och termonukleär fusion mellan Euratom och Ukraina kommer att underlätta detta samarbete.

31. EU uppmuntrar dessutom Ukraina att vidta resoluta åtgärder när det gäller skydd av miljön. På detta område prioriteras skyddet av allmänhetens hälsa när det gäller förorening av vatten, luft och mark samt ett hållbart och ansvarskännande utnyttjande av naturresurserna och en begränsning av gränsöverskridande förorening av luft och vatten.

III. **Att stödja ett stärkt samarbete mellan EU och Ukraina i samband med EU:s utvidgning**

Med anledning av den nuvarande utvidgningsprocessen kommer vissa framtida medlemsstater i EU att ha en yttre gräns som är gemensam med Ukraina. EU vill bidra till att denna process är till fördel för både unionen och Ukraina. I detta sammanhang föreslår EU ett stärkt samarbete med Ukraina, där särskild uppmärksamhet skall ägnas åt samarbetet i rättsliga och inrikes frågor. EU uppmuntrar även Ukraina att delta i regionala, europeiska och världsomspännande strukturer.

EU skulle kunna stärka samarbetet med Ukraina på följande områden:

III.i *Stöd till Ukrainas integration i den europeiska och den världsomspännande ekonomin*

32. Unionen stöder Ukraina och uppmanar landet att fördubbla sina ansträngningar att uppfylla kraven för medlemskap i Världshandelsorganisationen. Unionen uppmuntrar Ukraina att fullt ut utnyttja de möjligheter som partnerskaps- och samarbetsavtalet ger för att underlätta ömsesidig handel och investering. Unionen kommer även att granska de förhållanden som, utöver anslutning till WTO, skulle kunna ge möjlighet att i framtiden upprätta en frihandelszon mellan EU och Ukraina, såsom förutses i partnerskaps- och samarbetsavtalet.

33. För att bidra till gynnsamma investeringsförhållanden i Ukraina uppmuntrar EU Ukraina att förhandla fram och ratificera ytterligare bilaterala avtal om investeringsskydd med EU:s medlemsstater i syfte att stimulera direkta, utländska investeringar. EU ser även gärna att de lokala, regionala och nationella myndigheterna tar vara på de möjligheter som den nya lagen om offentliga koncessioner ger för att uppmuntra investeringar i offentlig infrastruktur och offentliga tjänster.

III.ii *Samarbete på området rättsliga och inrikes frågor*

34. EU och Ukraina har ett gemensamt intresse av att utveckla samarbetet när det gäller kampen mot olaglig invandring och människohandel. EU och Ukraina har även ett gemensamt intresse av att utveckla sitt samarbete i fråga om säkra gränser och kampen mot det gemensamma gissel som den organiserade brottsligheten utgör, inräknat penningtvätt och olaglig handel med vapen och narkotika.

35. Med hänsyn till den nuvarande processen för utvidgning av EU kommer unionen att försöka intensifiera dialogen med Ukraina för att anpassa Ukrainas viseringspolitik till EU:s, genom införandet av viseringskrav som är förenliga med EU-bestämmelser och införandet av resehandlingar som är tillräckligt svåra att förfalska.

III.iii *Regionalt och gränsöverskridande samarbete med grannländerna*

36. EU uppmuntrar utvecklingen och stärkandet av regionala och gränsöverskridande initiativ som inbegriper Ukraina och dess grannländer. I detta sammanhang kommer EU att lägga större vikt vid frågor rörande gränsförvaltningen.

37. Beträffande utbyggnaden av infrastrukturnätverk, särskilt i fråga om samfärdsel, telekommunikationer, elförsörjning och energiledningar, ägnar EU via Tacis särskild uppmärksamhet åt regionala initiativ som Inogate (Interstate Oil and Gas Transport to Europe) och Traceca (Transport Corridor Europe Caucasus Central Asia) syftande till att förbättra det ekonomiska samarbetet i regionen. EU skall undersöka möjligheterna att arbeta för en sammanbindning mellan det ukrainska kommunikationsnätet (landsväg och järnväg) med de transeuropeiska näten och därvid eftersträva ömsesidigt tillfredsställande sätt att lösa kommunikationsproblem. Därvid kommer särskild omsorg att ägnas åt förstärkt samordning med andra givare och med internationella finansinstitutioner liksom åt stimulanser för deltagande av den privata sektorn, vilket kommer att få avgörande betydelse för detta företags framgång.

INSTRUMENT OCH MEDEL

Allmänna bestämmelser

38. Denna gemensamma strategi skall genomföras i enlighet med fördragets gällande förfaranden. Rådet och kommissionen skall i enlighet med artiklarna 3 och 13 i Fördraget om Europeiska unionen säkerställa enhetlighet, samstämmighet och effektivitet i unionens handlande vid genomförandet av denna gemensamma strategi.

39. EU kommer att bidra till denna gemensamma strategis nämnda mål genom att utnyttja alla instrument och medel som står till unionens, gemenskapens och medlemsstaternas förfogande.

40. Enligt artiklarna 18 och 26 i Fördraget om Europeiska unionen skall rådets generalsekreterare, hög representant för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (GUSP), inom ramen för sina fördragsenliga åligganden, biträda rådet och ordförandeskapet vid genomförandet av den gemensamma strategin när det gäller de målsättningar och initiativ som faller under GUSP. Kommissionen skall fullt ut medverka i enlighet med artiklarna 18 och 27 i Fördraget om Europeiska unionen.

Rådet, kommissionen och medlemsstaterna

41. Rådet, kommissionen och medlemsstaterna skall

— i enlighet med sina befogenheter och möjligheter se över befintliga åtgärder, program, instrument och politiska riktlinjer så att de stämmer överens med denna gemensamma strategi, på grundval av huvudmålsättningarna i del II och med vederbörlig hänsyn tagen till de särskilda initiativen i del III,

— fullt ut och på lämpligaste sätt använda befintliga instrument, särskilt partnerskaps- och samarbetsavtalet, liksom alla hithörande EU- och medlemsstatsprogram, samt utarbeta och för detta ändamål hålla en vägledande förteckning över de resurser som unionen, gemenskapen och medlemsstaterna förfogar över för att genomföra den gemensamma strategin.

Samordning

42. Medlemsstaterna skall göra ytterligare ansträngningar för att samordna sin verksamhet i förhållande till Ukraina, bland annat i regionala och internationella organisationer som Europarådet, FN, OSSE, OECD och internationella finansiella institutioner liksom genom samordning med gemenskapen där den är behörig.

43. Samordningen mellan medlemsstaterna och kommissionen skall också konsolideras, bland annat genom regelbundna samråd mellan deras respektive representanter i Ukraina.

44. Rådet, kommissionen och medlemsstaterna skall verka för ett mer effektivt samarbete med regionala och internationella organisationer och skall försöka att nå målen för strategin tillsammans med andra likasinnade länder.

45. EU kommer att uppmana kandidatländerna i den anslutningsprocess som lanserades i december 1997 av Europeiska rådet i Luxemburg att ansluta sig till verksamheten inom ramen för denna gemensamma strategi.

Genomförande och översyn

46. Rådet skall

— se till att det kommande ordförandeskapet inom ramen för sitt allmänna program förelägger rådet en arbetsplan för att genomföra denna gemensamma strategi; denna skall grundas på huvudmålsättningarna i del II och ta vederbörlig hänsyn till de särskilda initiativen i del III,

— gå igenom och utvärdera EU:s verksamhet enligt denna strategi och minst en gång om året rapportera till Europeiska rådet om de framsteg som görs mot dess mål,

— gå igenom situationen i Ukraina och läget när det gäller landets samarbete vid genomförandet av denna strategi, bland annat genom periodiskt återkommande rapporter från delegationscheferna, och göra en bedömning i sin rapport till Europeiska rådet,

— om det är nödvändigt förelägga Europeiska rådet rekommendationer om ändringar till delarna II och III i denna strategi.

47. Kommissionen kommer att bidra till ovanstående inom ramen för sin behörighet.

Samarbete med Ukraina

48. EU och dess medlemsstater kommer att ha ett nära samarbete med Ukraina för att genomföra denna gemensamma strategi, särskilt genom partnerskaps- och samarbetsavtalet och dess institutioner.

Särskilda initiativ

49. EU skall genomföra de särskilda initiativ som anges i del III i denna gemensamma strategi och som grundas på de huvudmålsättningar som fastställs i del II. Dessa initiativ skall justeras när så är nödvändigt och de utesluter inte eventuella nya initiativ under loppet av denna gemensamma strategi. Rådet, kommissionen och medlemsstaterna skall i enlighet med sin behörighet och sin förmåga ge sitt stöd till initiativen och arbeta för att de slutförs.

DEL III

SÄRSKILDA INITIATIV

Följande särskilda initiativ skall fullföljas utan att det hindrar nya initiativ:

Konsolideringen av demokrati, rättsstatsprincipen och offentliga institutioner i Ukraina

50. EU eftersträvar att befordra demokrati, ett sunt styrelseskick, mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen i Ukraina genom följande åtgärder:

— Stöd för Ukrainas strävan att uppfylla sina internationella åtaganden i fråga om demokrati och mänskliga rättigheter i enlighet med slutsatserna från Dublin, särskilt med avseende på avskaffande av dödsstraffet, främjandet av ett sunt styrelseskick samt ett fungerande och öppet rättsväsen lika väl som demokratiskt lokalt självstyre, bland annat i samarbete med Europarådet och OSSE.

— Upprättande av en regelbunden dialog mellan ombudsmannainstitutionerna i EU:s medlemsstater och Ukraina för att stärka denna institutions roll i Ukraina.

— Uppmuntran till Ukraina att underteckna, ratificera och omsätta hithörande internationella instrument på de mänskliga rättigheternas område, särskilt Förenta nationernas andra fakultativa protokoll om medborgerliga och politiska rättigheter samt sjätte tilläggsprotokollet till Europeiska konventionen om mänskliga rättigheter och grundläggande friheter liksom Förenta nationernas konvention om flyktingars rättsliga ställning.

— Ökat samarbete bland journalister och berörda myndigheter som bidrag till utvecklandet av fria medier. Kommissionen skall i samarbete med medlemsstaterna utreda möjligheten att bidra med överföring av ett program som *Euronews* till ukrainsk television. Arbetet kommer att inledas senast i juni 2000.

Stöd för den ekonomiska övergången i Ukraina

51. EU kommer att hjälpa Ukraina framåt i processen med reformer av ekonomin genom mer effektiv rådgivning om ekonomisk politik, bland annat genom därtill ägnad dialog på hög nivå inom ramen för partnerskaps- och samarbetsavtalet, och därmed främja utvecklandet av en modern, liberal marknadsekonomi.

52. EU är redo att bistå med teknisk hjälp till stöd för Ukrainas process av ekonomiska och sociala reformer förutsatt att landet tar steg mot upprättandet av sådana förhållanden som är nödvändiga för att reformer skall vara möjliga. EU kommer att utreda möjligheten av tekniskt bistånd till Ukraina som skall

— stödja utarbetandet av en öppen och stabil rättslig, regulatorisk och institutionell struktur i Ukraina utformad för att främja ökad ekonomisk aktivitet samt inhemska och utländska investeringar. Kommissionen kommer i samarbete med medlemsstaterna och andra behöriga organ att utarbeta en rapport om detta initiativ till december 2000,

— främja gradvis tillnärmning av den ukrainska lagstiftningen till EU:s och dess omsättande, särskilt på områdena konkurrenspolitik, finansiella tjänster, standarder och certifiering, skattepolitik samt sysselsättning och immateriella rättigheter. Kommissionen uppmanas att lägga fram adekvata förslag i detta avseende före juni 2000,

— stödja utvecklandet av hälso- och sjukvårdssystemet, särskilt folkhälsoupplysning, för att spridningen av smittsamma sjukdomar skall begränsas. Kommissionen kommer att i samarbete med medlemsstaterna och övriga behöriga organ utarbeta en rapport angående detta initiativ före juni 2001.

53. Medlemsstaterna skall överväga hur de kan bistå Ukraina genom att

— stödja utarbetandet av ett ändamålsenligt system för social trygghet, med särskild inriktning på systemen för socialförsäkring och pensioner,

— stödja dialogen mellan arbetsmarknadens parter samt anslutning till och genomförande av Internationella arbetsorganisationens normer, särskilt de sju grundläggande arbetsnormerna. När det gäller ratifikation och omsättande av lagstiftning på sysselsättningsområdet kommer särskild uppmärksamhet att ägnas åt jämställdhet mellan könen.

Samarbete för att stärka stabilitet och säkerhet i Europa

54. EU kommer att överväga metoder för bättre kontinuitet, flexibilitet och innehåll i samarbetet med Ukraina om stabilitet och säkerhet i Europa samt sätt att göra det mer verkningsfullt och effektivt, inom ramen för pågående politisk dialog enligt partnerskaps- och samarbetsavtalet, genom att

— undersöka möjligheterna till regelbundna möten för trojkadialog på expertnivå med Ukraina i anslutning till GUSP:s arbetsgrupper om nedrustning, icke-spridning och export av konventionella vapen inför arrangerandet av de första mötena under år 2000/första halvåret 2000. Dialogen inom dessa grupper syftar till att inrätta samarbete mellan EU och Ukraina på följande områden: Icke-spridning av massförstörelsevapen, inklusive kemiska vapen, liksom av handeldvapen och lätta vapen, på grundval av gemensam åtgärd om handeldvapen (1999/34/GUSP),

— överväga möjligheten av intensifierad dialog mellan EU och Ukraina för främjande av ansvarighet och öppenhet vid överlåtande av konventionella vapen, med fullständig användning av EU:s uppförandekod i tillämpliga delar,

— undersöka möjligheterna till närmare samarbete om konfliktförebyggande och krishantering, bland annat inom ramen för berörda internationella organisationer som Förenta nationerna och OSSE, samt söka en politisk lösning av konflikter i regionen. Periodiska möten mellan Ukraina och trojkan i OSSE:s arbetsgrupp skulle vara en hjälp att uppnå detta. Ett av syftena skulle vara att arbeta tillsammans med Ukraina för att utforma gemensamma utrikespolitiska initiativ på området konfliktförebyggande och krishantering med avseende på särskilda tredje länder och regioner, särskilt i områden som gränsar till Ukraina.

55. EU kommer så snart som år 2000 att ta upp följande särskilda initiativ angående stärkandet av säkerheten och stabiliteten i Europa:

— Överväga att underlätta Ukrainas deltagande när EU använder sig av Västeuropeiska unionen för uppgifter inom ramen för Petersberguppdragen.

— Överväga sätt att bistå Ukraina i uppfyllandet av åliggandena i konventionen om förbud mot användning, lagring, framställning och överföring av truppminor och om förstöring av dem.

— Överväga sätt att inleda samarbete mellan EU och Ukraina om att förebygga smuggling av handeldvapen, vilken ger upphov till instabilitet i Ukraina och andra stater i regionen. EU skulle efter att ha konstaterat och analyserat läget samt regionens behov kunna utarbeta en gemensam åtgärd om denna fråga för att

1. stärka polisens och/eller de lokala tullmyndigheternas kontrollresurser,

2. angripa denna speciella typ av brottslighet i utbildningskurser,

3. utveckla informationsutbyte mellan EU:s och Europols medlemsstater för att förbättra analysen av brottslig verksamhet avseende handeldvapen.

Samarbete på miljö-, energi- och kärnsäkerhetsområdet

56. Gemenskapen är redo att stödja den särskilt inrättade expertgruppens insatser till stöd för de ukrainska myndigheternas satsning på att reformera energisektorn.

57. Gemenskapens stöd till G7:s handlingsplan innefattar ett bidrag till finansiering av de kortsiktiga säkerhetsförbättringarna av Tjernobyl via det konto för kärnsäkerhet som förvaltas av Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling innan kraftverket läggs ned, avveckling av anläggningen, hantering av nedläggningens sociala följder, bidrag till planen för inkapslingen samt deltagande i finansieringen av ersättningsmöjligheter i linje med tidigare åtaganden, vilket skall kompensera Ukrainas bortfall av energi, förutsatt att alla erforderliga förfaranden för vederbörlig försiktighet kan fullföljas på ett tillfredsställande sätt, däribland formulerandet av en enig ståndpunkt om villkorlighet för lån samt låne- och garantiavtalets lydelse, förutsatt att Ukraina står fast vid sitt åtagande att uppfylla 1995 års samförståndsavtal.

58. EU kommer att söka stödja Ukraina i dess strävan att minska den negativa effekten på folkhälsan från miljösituationen i landet – särskilt när det gäller dricksvattnets kvalitet, hantering av avfallsvatten, avfallsinsamling och avfallskvittblivning samt luftföroreningar. EU kommer att stödja institutionella reformer av de offentliga företagen för miljötjänster, andra projekt för tekniskt bistånd och miljöinvesteringar.

59. Nästa konferens på temat Miljö för Europa kommer att förläggas till Kiev i september 2002 och ge tillfälle att öka medvetenheten i Ukraina om miljöfrågor. Medlemsstaterna och kommissionen kommer eventuellt att erbjuda tekniskt bistånd/stöd åt ministeriet för miljöskydd och kärnsäkerhet vid förberedandet och planeringen av konferensen.

Stöd för Ukrainas integrering i Europas och världens ekonomi

60. EU förblir redo att fastställa och vid behov öka sitt stöd till Ukrainas strävan att uppfylla kraven för anslutning till WTO. Särskild uppmärksamhet kommer att fästas vid avlägsnandet av hinder för handel och investeringar i Ukraina, med utgångspunkt i avskaffandet av handelsåtgärder som strider mot partnerskaps- och samarbetsavtal samt WTO:s regler.

61. EU kommer att undersöka vilka förhållanden utöver Ukrainas anslutning till WTO som kan göra det möjligt att i framtiden upprätta ett frihandelsområde mellan EU och Ukraina i enlighet med artikel 4 i partnerskaps- och samarbetsavtalet. Den pågående gemensamma undersökningen av möjligheten att ekonomiskt genomföra ett frihandelsområde mellan Ukraina och EU kommer att bidra med viktigt underlag för en bedömning av läget.

62. Kommissionen kommer att undersöka metoder för att fördjupa dialogen med Ukraina om investeringar inom ramen för partnerskaps- och samarbetsavtalets underkommitté för handel och investeringar samt att rapportera till rådet senast i juni 2000.

Samarbete på området för rättsliga och inrikes frågor

63. Med tanke på EU:s pågående utvidgningsprocess och med hänsyn också till Ukrainas ställning som viktigt transitland och en kanal för ett gränsöverskridande flöde av en rad olagliga aktiviteter, har EU och Ukraina ett intresse av att få till stånd ett mer omfattande samarbete på området för rättsliga och inrikes frågor. EU föreslår att strävandena koncentreras på att

— bedöma omfattningen av olaglig invandring via Ukraina. Medlemsstaterna kommer att före utgången av 2000 tillsammans med kommissionen utarbeta en analys av styrkepunkter/svagheter/möjligheter/hot i föreliggande mekanismer för att bekämpa dessa problem; där svagheter utpekas kommer EU att ta ställning till botemedel,

— förbättra samarbetet när det gäller återtagande av egna medborgare, personer utan medborgarskap och medborgare i tredje land, bland annat genom att ingå ett återtagandeavtal,

— ställa sig bakom en fullständig tillämpning av Genèvekonventionen, inbegripet rätten att söka asyl och iakttagande av principerna om ”non-refoulement”,

— upprätta en regelbunden dialog mellan de rättsliga myndigheterna i medlemsstaterna och Ukraina om civil- och brottmål, varigenom Ukraina skall uppmuntras att underteckna, ratificera och omsätta de viktigaste konventionerna, som Förenta nationernas konvention mot transnationell organiserad brottslighet,

— erbjuda praktisk hjälp till Ukraina med att uppfylla sin lagstiftning om penningtvätt så snart den utfärdats,

— upprätta samarbete mellan de brottsbekämpande organen i EU:s medlemsstater, Europol och de ukrainska rättsvårdande myndigheterna.

64. Ett informellt nätverk kommer att upprättas i Kiev bestående av ambassaderna för EU:s medlemsstater, kommissionen och företrädare för berörda internationella organisationer vilket syftar till bättre utbyte och analys av upplysningar på området för rättsliga och inrikes frågor. En dialog, inom ramen för partnerskaps- och samarbetsavtalet, mellan medlemsstaterna, kommissionen inbegripet förbindelsekontoret i Kiev och behöriga ukrainska organ gör det möjligt att analysera Ukrainas krav på detta område mer ingående. En rapport kommer att översändas till rådet före utgången av 2000.

Regionalt och gränsöverskridande samarbete med grannländerna

65. EU kommer att stimulera till utvecklande och stärkande av initiativ till regionalt och gränsöverskridande samarbete som innefattar Ukraina och dess grannländer, genom att

— ta fasta på utvalda områden av existerande program för gränsöverskridande samarbete, regionalt och mellanstatligt. I detta sammanhang kommer särskild uppmärksamhet att ägnas åt frågor om gränshantering, bland annat teknisk modernisering av Ukrainas gränsövergångar mot Ungern, Polen, Rumänien och Slovakien.

— ytterligare utveckla Tacis-programmen för bättre utveckling av infrastrukturnätverken som Inogate och Traceca och därmed förbättra det ekonomiska samarbetet i regionen.

Samarbete inom kultur-, partnersamverkans- och utbytesprogram

66. EU kommer att stödja och verka för att unionens och Ukrainas offentliga institutioner, civila samhällen och icke-statliga organisationer förs närmare varandra, genom att

— verka för utbytesprogram inom utbildning och vetenskap mellan skolor, universitet och forskningsinstitut, med vederbörligt beaktande av Ukrainas vetenskaps- och teknikcentrum,

— verka för partnersamverkan mellan nationella, regionala och lokala förvaltningar liksom yrkesförbund, fackföreningar, icke-statliga organisationer och medier.

Kommissionen och medlemsstaterna kommer att samordna sina program. Kommissionen kommer att undersöka möjligheten att utnyttja gemenskapsprogram för detta ändamål (Tacis, Tempus och Democratie). Medlemsstaternas bilaterala instrument kommer också att användas.

Utifrån en inventering av befintliga instrument (som kommissionen skall göra tillsammans med rådets generalsekretariat) och ett undersökningsuppdrag i Ukraina kommer kommissionen att rapportera till rådet senast i juni 2000 och därefter att lämna förslag till åtgärder.

DEL IV

Varaktighet

67. Denna gemensamma strategi skall från och med dagen för dess offentliggörande gälla under en inledande period av fyra år. Den får förlängas, ses över och vid behov justeras av Europeiska rådet på rådets rekommendation.

Offentliggörande

68. Denna gemensamma strategi skall offentliggöras i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Utfärdad i Helsingfors den 11 december 1999.

På Europeiska rådets vägnar

P. LIPPONEN

Ordförande